

Seat No. : _____

NB-122

December-2015

B.Com., Sem.-V

303 : Business Laws – I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (અ) સગીરે કરેલી કે સગીર સાથે કરવામાં આવેલ સમજૂતી (કરાર) અંગે કરારના કાયદાની જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો. 6
અથવા
કાયદેસર કરારના આવશ્યક તત્વોની ચર્ચા કરો.
- (બ) બળજબરી અને અયોગ્ય લાગવગ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 4
અથવા
રદબાતલ કરાર અને રદબાતલ થવાને પાત્ર કરાર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
- (ક) નોંધ લખો : 4
સ્વીકારના આવશ્યક તત્વો
અથવા
નોંધ લખો :
અસમર્થ પક્ષકારો
2. (અ) “અવેજ વગરના કરાર રદબાતલ છે” – નિયમના અપવાદોની ચર્ચા કરો. 6
અથવા
કાયદેસર કરાર પાલનમાંથી મુક્ત થવાની રીતો જણાવો.
- (બ) દેવાની રકમ જમા લેવાના નિયમો જણાવો. 4
અથવા
કરારની નિષ્ફળતાનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- (ક) નોંધ લખો : 4
વચનપાલનની દરખાસ્ત (Tender)
અથવા
નોંધ લખો :
અર્ધકરાર (આભાસી કરાર)
3. (અ) કેન્દ્રિય જકાતના કાયદા અનુસાર સમજાવો. (ગમે તે બે) 6
(1) ઉત્પાદન
(2) કારખાનું
(3) ઉત્પાદક
અથવા
સેનવેટ અને સેનવેટ ક્રેડિટ વિષે નોંધ લખો.

- (બ) વ્યાખ્યા સમજાવો : 4
- (1) આયાતી માલ અને આયાતકાર
- (2) નિકાસ અને નિકાસકાર
- અથવા
- નોંધ લખો :
નાના કદના એકમોને જકાતમાં રાહત.
- (ક) નોંધ લખો : 4
- ડમ્પિંગ વિરોધી કસ્ટમ ડ્યૂટી
- અથવા
- નોંધ લખો :
મૂળભૂત કસ્ટમ ડ્યૂટી.
4. (અ) માલ-વેચાણના કાયદા મુજબ માલની વ્યાખ્યા આપી, માલના વિભિન્ન પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 6
- અથવા
- વેચાણ અને વેચાણની સમજૂતી વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
- (બ) શરતો અને જામીનગીરીઓ વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો. 4
- અથવા
- અણચૂકવાયેલ વેચનારનો લિયનનો અધિકાર જણાવો.
- (ક) નોંધ લખો : 4
- ખરીદનાર સાવધાનનો નિયમ
- અથવા
- નોંધ લખો :
હરાજીથી વેચાણ
5. નીચે દર્શાવેલ વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે જણાવો : 14
- (1) તમામ સમજૂતીઓ કાયદેસર કરાર છે.
- (2) કાયદેસર કરાર કરવા માટે પક્ષકારોની લેખિત સંમતિ જરૂરી છે.
- (3) સગીર વ્યક્તિ અપકૃત્ય માટે જવાબદાર બનતી નથી.
- (4) અવેજ વચન આપનારની ઈચ્છા મુજબ હોવો જોઈએ.
- (5) કરારનો મૂળ ઉદ્દેશ નિષ્ફળ નિવડે તો કરાર રદબાતલ બને છે.
- (6) અર્થકરાર એ કાયદેસર કરાર છે.
- (7) માલ વેચાણનો કરાર કોઈપણ માલનો થઈ શકે.
- (8) કસ્ટમ ડ્યૂટી પ્રત્યક્ષ વેરાનો એક પ્રકાર છે.
- (9) વેચનાર પોતાના કરતાં વધુ સારો માલિકી હક્ક ખરીદનાર ને આપી શકે છે.
- (10) 'કારખાનું' કારખાનાના કાયદા હેઠળ નોંધાયેલું હોવું જરૂરી નથી.
- (11) ઉત્પાદન માટે નવી વસ્તુ અસ્તિત્વમાં આવેલી હોવી જોઈએ.
- (12) માનસિક સ્વીકાર તે સ્વીકાર નથી.
- (13) સામાન્ય નિયમ પ્રમાણે જોખમ વેચનારની સાથે જાય છે.
- (14) કાયદેસર કરાર માટે અવેજ પૂરતો હોવો જોઈએ.

NB-122

December-2015

B.Com., Sem.-V

303 : Business Laws – I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Discuss the provision relating to the agreement by or with minor under Contract Act. 6

OR

Discuss the essential elements of valid contract.

- (b) Explain the difference between coercion and undue influence. 4

OR

Explain the difference between Void Contract and Voidable Contract.

- (c) Write note on : Essential elements of Acceptance. 4

OR

Write note on : Incompetent Parties.

2. (a) Discuss the exceptions of the rule "Contract without consideration is void". 6

OR

Explain the various modes of discharge of a contract.

- (b) State Clayton's Rules regarding appropriation of payment. 4

OR

Explain the Doctrine of Frustration.

- (c) Write note on : Tender 4

OR

Write note on : Quasi Contract

3. (a) Explain under Central Excise Act : (Any two) 6

(1) Manufacturing

(2) Factory

(3) Manufacturer

OR

Write note on Cenvat and Cenvat Credit.

- (b) Explain definition : 4
(1) Imported Goods and Importer
(2) Export and Exporter
OR
Write note on : Relaxation given to Small Scale units under Central Excise Act.
- (c) Write note on : Anti Dumping Custom Duty 4
OR
Write note on : Basic Custom Duty
4. (a) Give definition of goods as per Sale of Goods Act and discuss various types of goods. 6
OR
Explain the difference between Sale and Agreement to Sell.
- (b) State the difference between Conditions and Warranties. 4
OR
Mention the unpaid seller's Right of Lien.
- (c) Write note on : Doctrine of Buyer Beware (Caveat Emptor) 4
OR
Write note on : Auction Sale
5. Answer the following statements are True or False : 14
(1) All agreements are valid contract.
(2) For valid contract written consent of parties is required.
(3) Minor is not liable for torts.
(4) Consideration must be at the desire of the promisor.
(5) When the main object of contract becomes impossible, the contract becomes void.
(6) Quasi contract is a valid contract.
(7) Contract of Sale of Goods can be made for any goods.
(8) Custom duty it is a one type of direct taxes.
(9) Seller can give to buyer a better title than what he himself has.
(10) 'Factory' needs not to be registered under Factory Act.
(11) A new articles must be created for Manufacture.
(12) Mere mental acceptance is no acceptance.
(13) As per general rule risk passes with seller.
(14) Consideration must be adequate for valid contract.